

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ*
A DEVELOPMENT OF MULTICULTURAL EDUCATION MANAGEMENT MODEL FOR
PRIMARY SCHOOLS UNDER SAMUTPRAKAN PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

¹สุชาติ ศรีหานารถ Suchart Srihanart, ²เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต Sowwanee Sikkhabandit,
³ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ Khwanying Sriprasertpap
^{1,2}มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ North Bangkok University, Thailand
³มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Srinakharinwirot University, Thailand
Corresponding Author E-mail: suchart622@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการ 216 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้เชี่ยวชาญ 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ในภาพรวมการปฏิบัติงานในปัจจุบันอยู่ในระดับดี และสำหรับระดับความคาดหวังการปฏิบัติในอนาคต ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก 2) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การมีส่วนร่วม 2) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม 3) การเสริมสร้างเจตคติเชิงบวก 4) การส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคม และ 5) การสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของสถานศึกษา โดยแต่ละด้านจะมีกระบวนการบริหารจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุม แนวทางในการบริหารจัดการแต่ละด้านรวมทั้งหมด 140 กิจกรรม 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมในด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรม, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

This research is aimed at 1) To study the state and expectation of multicultural education management for primary schools. Samples for this stage comprised 216 administrators and academic teachers of primary schools. Using questionnaires to collect information. Data were analysed using mean average and standard deviation. 2) To develop of multicultural education management model for primary schools under Samutprakan Primary Educational Service Area Office. Samples for this stage comprised 9 experts. Using In-Depth Interview to collect information. Data were analysed using standard deviation and interquartile range. 3) To evaluate of multicultural education management model for primary schools under Samutprakan Primary Educational Service Area Office. Samples for this stage same stage 1. Using questionnaires to collect information. Data were analysed using mean average and standard deviation. The research found that 1) State of multicultural education management for primary schools under Samutprakan Primary Educational Service Area Office found in high level and expectation of multicultural education management in highest level. 2) A multicultural education management model for primary schools under Samutprakan Primary Educational Service Area Office composes of 5 components. Each component were participation, multicultural education, positive thinking, social equality and creative culture. There were overall 140 activities. 3) The developed of multicultural education management model for primary schools under Samutprakan Primary Educational Service Area Office were evaluated found that appropriate, useful at a highest level and possible to use at a high level.

Keywords: Model, Multicultural Education Management, Primary Schools

บทนำ

ประเทศไทยปัจจุบันประกอบด้วยพลเมืองที่มีความหลากหลายชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา ขนบประเพณีและวิถีชีวิตอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น จังหวัดในภาคเหนือพลเมืองประกอบด้วย ชาวไทยล้านนาและชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ บางตำบลจะมีชนเผ่าที่มีเชื้อสายเขมรและส่วยอาศัยร่วมกับคนไทยภาคอีสาน ภาคใต้ ได้แก่ สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและสตูล จะมีคนไทยเชื้อสายมลายูอาศัยร่วมกับคนไทยถิ่นใต้ และคนไทยเชื้อสายจีน ภาคตะวันตกติดชายแดนพม่า เช่น จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี จะมีคนเชื้อสายพม่า มอญ กะเหรี่ยงและลาวอาศัยร่วมกับคนไทย แม้แต่จังหวัดในภาคกลาง เช่น จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ก็มีแรงงานย้ายถิ่นจากประเทศพม่า เขมร ลาว อาศัยอยู่จำนวนมาก ซึ่งความหลากหลายชาติพันธุ์ในบางพื้นที่เป็นกลุ่มที่อยู่ดั้งเดิมก่อนแล้ว และบางกลุ่มเป็นผลมาจากการย้ายถิ่นฐานมาจากประเทศเพื่อนบ้าน ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ส่งผลให้สัดส่วนนักเรียนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ที่เรียนร่วมกับนักเรียนไทยมีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งความแตกต่างหลากหลายทางเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา ขนบประเพณี รวมทั้งวิถีชีวิตนี้ ทำให้

สถานศึกษาและครู มีภาระงาน และอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากสถานศึกษาที่มีความแตกต่างหลากหลายทางเชื้อชาติน้อย

ประเทศไทยมีกลุ่มประชากรที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่มีสถานะเชิงพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะจังหวัดที่มีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่หรือจังหวัดที่เป็นเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกและภาคใต้ รวมทั้งจังหวัดในเขตภาคกลาง นอกจากนี้ ในพื้นที่เขตเมืองใหญ่ที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่เป็นแหล่งทุนหรือร่วมทุน จากบริษัทหรือกลุ่มบุคคลจากต่างประเทศ ก็จะมีประชากรกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มชนที่มีภาษา วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันจากคนไทยพักอาศัยอยู่ ซึ่งการมีชุมชนที่เป็นชุมชนหลายวัฒนธรรมอยู่มากมายทำให้บางคนบางกลุ่มขาดโอกาสที่ควรได้รับทางสังคม เช่น ขาดโอกาสในการได้รับการศึกษา หรือได้รับการศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกับคนไทยในสังคมเดียวกัน เช่น การไม่ได้เข้าร่วมทำกิจกรรม การถูกผลักดันให้นั่งหลังห้อง เป็นต้น จึงทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ขาดโอกาสทางการศึกษาที่ดี หรือเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจในความไม่เท่าเทียมกันในสังคม แม้กระทั่งจบการศึกษาแล้วไม่ได้รับโอกาสทางการทำงานเท่าเทียมกับคนไทยที่ศึกษาจบในระดับเดียวกันทำให้บางคนตัดสินใจที่จะไม่เข้ารับการศึกษามาไม่ไปโรงเรียนเกิดขึ้น (อธิปัตย์ คลีสุนทร, 2552)

การจัดการศึกษาในโรงเรียนที่มีเด็กต่างวัฒนธรรมเรียนร่วมกันเรียกว่า การศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education) เป็นการจัดการศึกษาเกี่ยวกับความหลากหลายของวัฒนธรรมในสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงระบบโครงสร้างของหลักสูตรในโรงเรียนให้ยอมรับและเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรมของนักเรียนที่มีผลมาจากวัฒนธรรมในสังคมนั้นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนในด้านต่างๆ ตลอดจนคำนึงถึงความสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบ ความสำเร็จในการเรียนและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสร้างสรรค์ และเป็นสุข (จรรยา จิวานาน, 2538) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวดที่ 4 กล่าวถึง แนวการจัดการศึกษา สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และให้ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้และทักษะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาและทักษะในการประกอบอาชีพ และในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ในด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายในการพัฒนาผู้เรียนโดยมีเป้าประสงค์ในการจัดการศึกษา ด้านสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้ประชากรทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามสิทธิอย่างทั่วถึง เท่าเทียมและเต็มศักยภาพ ในด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความสามารถในการแข่งขัน ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาด้าน ภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพึ่งพาตนเอง และเพิ่มสมรรถนะการแข่งขันในระดับนานาชาติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบังอร ร้อยกรอง (2553) ที่ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อวิเคราะห์ลักษณะกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม มีการประสานระหว่างโรงเรียน วัด และมีสยิดในการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม

เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันโดยมีการเชิญผู้นำศาสนาพุทธและอิสลามมาบรรยายความรู้พร้อมกันให้นักเรียนร่วมกิจกรรมทางศาสนาทั้งที่วัดและมัสยิดและจัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนทั้ง 2 ศาสนาเรียนรู้ร่วมกัน ครูซึ่งเป็นคนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจระหว่างนักเรียนพุทธและมุสลิม

จังหวัดสมุทรปราการมีกลุ่มทางชาติพันธุ์ที่หลากหลาย ได้แก่ กลุ่มคนไทยพื้นเมือง มลายู ลาว มอญ จีน ฯลฯ นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีชาวมอมา กัมพูชา เข้ามาทำงานทั้งภาคอุตสาหกรรม เกษตร ประมง และรับจ้างทั่วไปเป็นจำนวนมากทำให้เกิดเป็นสังคมแบบพหุวัฒนธรรม ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของผู้คนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรมจึงเป็นประเด็นที่ท้าทายสำหรับนักการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐบาลในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ความต้องการ และวิถีชีวิตของผู้คนที่ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนาและระดับของศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพที่สุด สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศักยภาพของผู้เรียนรวมถึงบุคคลในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งเป็นบุคคลหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการจึงมีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรม สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ตามภารกิจการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและขอขยายการบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นตัวแบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรม สำหรับสถานศึกษาในพื้นที่ที่เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม นอกจากนี้ ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจเกี่ยวกับบริบทในการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารระดับสูงในระดับประเทศ กระทรวง หรือเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ที่เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในขั้นตอนที่ 1 คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 72 โรงเรียนและสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 71 โรงเรียน รวมทั้งหมด 143 โรงเรียน (จำนวน 246 คน) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำนวน 108 โรงเรียนๆ ละ 2 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie, & Morgan (1970) และโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 216 คน ขั้นตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษามีผลงานวิชาการ และเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในโรงเรียน จำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวเป็นกลุ่มเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา รูปแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (5 Points Rating Scales) อยู่ในรูปแบบของการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) ขั้นตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงและพัฒนาแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมของโรงเรียนประถมศึกษา ขั้นตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 1) สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการที่จะศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ 3) ทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะ 4) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เนื้อหา (Content validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence) ได้ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาตั้งแต่ 0.6-1.0 5) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ที่เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อทำการ ตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป 6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) กับ กลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน แล้วมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามเท่ากับ 0.9005

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ขั้นตอนที่ 2 ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติด้วยการหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาข้อความเพื่อนำไปกำหนดรูปแบบที่เหมาะสมที่มีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ในภาพรวมการปฏิบัติงานในปัจจุบันอยู่ในระดับดีโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก คือ การส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคม การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม การเสริมสร้างเจตคติเชิงบวก และการสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของสถานศึกษา สำหรับระดับความคาดหวังการปฏิบัติในอนาคต ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก คือ การส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคม การสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของสถานศึกษา และการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวก ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติในปัจจุบันและระดับความคาดหวังการปฏิบัติในอนาคต ในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวม

การบริหารจัดการศึกษา เชิงพหุวัฒนธรรม	ระดับการปฏิบัติ		ระดับความคาดหวัง		ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการมีส่วนร่วม	3.79	0.75	4.23	0.75	4
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม	3.86	0.76	4.17	0.73	5
3. ด้านการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวก	3.81	0.74	4.18	0.72	3
4. ด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคม	3.87	0.76	4.28	0.73	1
5. การสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของสถานศึกษา	3.81	0.74	4.27	0.72	2
รวม	3.80	0.75	4.23	0.73	

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบย่อย 2) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบย่อย 3) การเสริมสร้างเจตคติเชิงบวกในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบย่อย 4) การส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคมในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบย่อย และ 5) การสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของสถานศึกษา มี 7 องค์ประกอบย่อย ซึ่งภาระงานของแต่ละองค์ประกอบ จะประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานการวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) และตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ โดยการสำรวจใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - structured

Interview) กับกลุ่มตัวอย่างชุดเดิม พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ด้านการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวก ด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคม และด้านการสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของสถานศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสอดคล้องกันในทุกข้อ (มีผลต่างระหว่างมัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์น้อยกว่า 1.50)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวก และการสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรม ความเป็นประโยชน์ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรม และความเป็นไปได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคมเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวม

การบริหารจัดการศึกษา เชิงพหุวัฒนธรรม	ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วม	4.53	0.49	มากที่สุด	4.52	0.49	มากที่สุด	4.23	0.75	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดพหุวัฒนธรรม	4.58	0.49	มากที่สุด	4.53	0.49	มากที่สุด	4.17	0.73	มาก
3. ด้านการเสริมสร้างเจตคติเชิง บวก	4.51	0.49	มากที่สุด	4.56	0.49	มากที่สุด	4.18	0.72	มาก
4. ด้านการส่งเสริมความเท่าเทียม ทางสังคมเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.52	0.49	มากที่สุด	4.49	0.49	มาก	4.28	0.73	มาก
5. การสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษา เชิงพหุวัฒนธรรม	4.51	0.49	มากที่สุด	4.48	0.50	มาก	4.27	0.72	มาก
รวม	4.53	0.49	มากที่สุด	4.52	0.49	มากที่สุด	4.23	0.73	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการบริหารจัดการการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ในภาพรวมการปฏิบัติงานในปัจจุบันอยู่ในระดับดี สำหรับระดับความคาดหวังการปฏิบัติในอนาคต ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบังอร ร้อยกรอง (2553) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะกระบวนการเรียนรู้ และ

พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม พบว่า มีการประสานระหว่างโรงเรียน วัด และมัสยิด ในการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันโดยมีการเชิญผู้นำศาสนาพุทธและอิสลามมาบรรยาย ความรู้พร้อมกันให้นักเรียนร่วมกิจกรรมทางศาสนาทั้งที่วัดและมัสยิด และจัดค่ายคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนทั้งสองศาสนาเรียนรู้ร่วมกัน ครูซึ่งเป็นคนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจระหว่างนักเรียนพุทธและมุสลิม

2. ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา 3) การเสริมสร้างเจตคติเชิงบวกในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา 4) การส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคมในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา 5) การสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของสถานศึกษา ซึ่งภาระงานของแต่ละองค์ประกอบ จะประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานการวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) และตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ โดยการสำรวจใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง กับกลุ่มตัวอย่างชุดเดิม พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ด้านการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวก ด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคม และด้านการสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของสถานศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสอดคล้องกันในทุกข้อ (มีผลต่างระหว่างมัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.50) ซึ่งรูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมอาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่เดียวกันเน้นการทำงานด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคมเทคโนโลยีทางการศึกษาแบบมีส่วนร่วมทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันตั้งแต่ขั้นวางแผน ขั้นจัดองค์กร ขั้นการนำ และขั้นการควบคุม จึงนำไปสู่ความร่วมมือดำเนินการในทุกขั้นตอน ซึ่งแต่ละองค์ประกอบต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมของโรงเรียน เป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ Robbins & Coulter (1999) กล่าวว่า ปัจจุบันนักวิชาการด้านการจัดการมีความเห็นตรงกันว่าหน้าที่ของผู้บริหารประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การนำ และ 4) การควบคุม สอดคล้องกับ Bordas (2009) เน้นว่าภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรมนั้นต้องมีการส่งเสริมความหลากหลาย โดยผู้นำต้องส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการเปิดกว้างแนวความคิดเพื่อให้ผู้คนมีปฏิสัมพันธ์และแบ่งปันระหว่างกัน เพื่อเป็นประชาคมที่ดีและพร้อมในการยอมรับความเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกาภิวัตน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ถาวรระ, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และพีระพงษ์ สิทธิอมร (2562) ซึ่งได้ศึกษากลยุทธ์การจัดการศึกษานอกระบบของศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาณราธิวาสเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า กลยุทธ์การจัดการศึกษา ประกอบด้วย 11 กลยุทธ์ ซึ่งกลยุทธ์ชุมชนกับการมีส่วนร่วมด้านการศึกษา และคุณภาพชีวิต เป็นกลยุทธ์แรกในการจัดการการศึกษาดังกล่าว

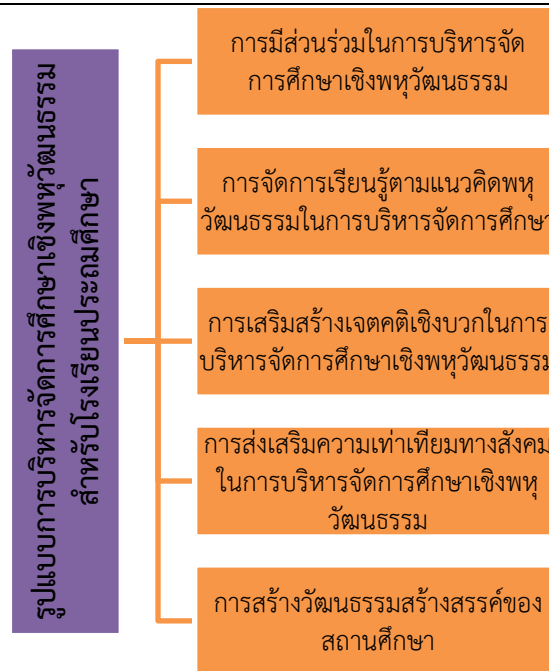
3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมโดยในภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากรูปแบบดังกล่าวมีการกำหนดบทบาทของผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เช่น การมี

ส่วนร่วมในการจัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีกิจกรรมพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนดีขึ้น มีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน มีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ อีกทั้งส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชนและหน่วยงานเกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ Banks (1994) ที่มองแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาเป็นศาสตร์หนึ่งในแวดวงทางการศึกษาที่มีจุดหมาย เพื่อเพิ่มความเท่าเทียมทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ชนชั้นทางสังคมและกลุ่มทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับอามัตไญนี ดาโอะ (2551) กล่าวว่า การศึกษาพหุวัฒนธรรมทุกรูปแบบนั้นเน้นมนุษยสัมพันธ์ (Human relation) และการผสมผสานลักษณะต่างๆ ดังนั้นหัวใจของพหุวัฒนธรรมศึกษาจึงขึ้นอยู่กับกำหนดหลักสูตรที่สะท้อนถึงพหุวัฒนธรรมนิยม โดยเฉพาะการเน้นในเรื่องกลุ่มชนชาติและวัฒนธรรมในเชิงบวกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของนักเรียนและลดความตึงเครียดเรื่องวัฒนธรรมและเชื้อชาติในชั้นเรียนลงเพื่อบรรลุเป้าหมายรูปแบบเหล่านี้ต้องใช้วิธีการต่างๆ ที่ค่อนข้างมากซึ่งในปัจจุบันการศึกษาพหุวัฒนธรรมมีรูปแบบการเรียนรู้ 3 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบที่เน้นเนื้อหา (Content oriented program) 2) รูปแบบที่เน้นตัวนักเรียน (Student oriented program) 3) รูปแบบที่เน้นสังคม (Socially oriented program) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Canen; & Canen (2008) ที่ทำการศึกษารื่องภาวะผู้นำเชิงพหุวัฒนธรรม ส่วนที่ขาดหายไปในการจัดการความขัดแย้งขององค์กร งานวิจัยดังกล่าวเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาเพื่อเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งในองค์กร โดยใช้กรอบแนวคิดเชิงพหุวัฒนธรรม บริบทการศึกษาเป็นบริบทของอุดมศึกษาในประเทศบราซิลและวิจัยดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นว่าแนวคิดเชิงพหุวัฒนธรรมสามารถช่วยในการจัดการความขัดแย้งในองค์กรและสามารถเปลี่ยนสถาบันไปสู่องค์กรที่มีคุณธรรมและเป็นองค์กรที่มีบรรยากาศทางพหุวัฒนธรรม

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา 3) การเสริมสร้างเจตคติเชิงบวกในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา 4) การส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคมในการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมในสถานศึกษา 5) การสร้างวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของสถานศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนดำเนินงานจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมในสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารระดับสูงในระดับประเทศ กระทรวง หรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ที่เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม สรุปล่องค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการดำเนินการพัฒนารูปแบบควรดำเนินการเป็นวงจรการปฏิบัติการเพื่อที่จะได้ทราบจุดบกพร่องที่ควรนำไปพัฒนาในการดำเนินการในครั้งต่อไป

1.2 ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพัฒนาธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการไปใช้นั้น ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญ และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจัดการศึกษาเชิงพัฒนาธรรมก่อนโดยอาจมีการประชุมชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าวิชาการควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการศึกษาเชิงพัฒนาธรรมของโรงเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ข้องทุกฝ่าย ดังนั้นจึงควรเห็นความสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพัฒนาธรรมของโรงเรียน ไปใช้เพื่อที่จะขับเคลื่อนให้การบริหารงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพัฒนาธรรมของโรงเรียนไปใช้ ควรมีคู่มือแนวทางการปฏิบัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการใช้รูปแบบให้ชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพัฒนาธรรมสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการจึงควรมีการศึกษาวิจัยกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่นและสถานศึกษาหน่วยงานอื่น เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการพัฒนารูปแบบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมของโรงเรียน โดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรม

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยและประสิทธิภาพอื่นๆ เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพหุวัฒนธรรมของโรงเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จรรยา จัวนาน. (2538). การศึกษาสำหรับสังคมหลายวัฒนธรรม. **วารสารรัฐสมิแล**. 16. 22-26.
- บังอร ร้อยกรอง. (2553). **การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม**. ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต. วิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ ถาวรระ, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และพีระพงษ์ สิทธิอมร. (2562). กลยุทธ์การจัดการศึกษานอกระบบของ ศูนย์วิทยาศาสตร์ เพื่อการศึกษานราธิวาสเพื่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ**. 8(1). 196-203.
- อริ ปัตย์ คลี' สุนทร. (2552). **การศึกษาพหุวัฒนธรรม**. แหล่งที่มา www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=30582&Key=news_research สืบค้นเมื่อ 8 ก.ค. 2552.
- อามัดไญนี ดาโอะ. (2551). **การสอนพหุวัฒนธรรมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้...จำเป็นจริงหรือ?**. แหล่งที่มา <http://www.saengtham.com/collum5.pdf>. สืบค้นเมื่อ 1 ก.พ. 2554.
- Banks, James A. (1994). **An Introduction to Multicultural Education**. Boston: University of Washington, Seattle.
- Bordas, J. (2009). White Men and Women Can't Lead (everyone): Eight Ways to Practice Multicultural Age. **Public Management**. 91(1). 3-6.
- Canen, A. G. & Canen, A. (2002). Multicultural Leadership: the Costs of Its Absence in Organizational Conflict Management. **The Journal of conflict Management**. 19(1). 4-19.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3). 607-610.
- Robbins, S. P. & Coulter, M. (1999). **Management**. New Jersey: Prentice-Hall.